

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T

Datum: 12. decembar 2008.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM
U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija
Sekretar: g. Hans Holthuis
Odluka od: 12. decembra 2008.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO LUKIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo:

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Odbrana:

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po "Obnovljenom zahtevu Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu", podnetom na poverljivoj osnovi 3. decembra 2008. (dalje u tekstu: Zahtev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

Kratak proceduralni kontekst

1. Veće je 5. decembra 2006. odbilo zajednički zahtev šestorice optuženih za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze.¹ Žalbeno veće je potvrdilo ovu odluku.²
2. Veće je 22. maja 2007. odbilo zahtev optuženog Sretena Lukića (dalje u tekstu: optuženi) za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, smatrajući, između ostalog, da on nije pokazao da su se okolnosti koje su dovele do odbijanja njegovog zahteva iz decembra 2006. toliko promenile da mogu bitno uticati na stav koji je Veće zauzelo u to vreme. Veće je ostavilo otvorenom mogućnost da optuženi podnese zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti ili humanitarnih razloga.³ Posle ovog odbijanja, optuženi je 29. maja 2007. podneo zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, tvrdeći, između ostalog, da slabo zdravstveno stanje članova njegove porodice opravdava njegov zahtev.⁴ Veće je 25. juna 2007. odbilo ovaj zahtev s obrazloženjem da optuženi nije pokazao da je zdravstveno stanje tih članova njegove porodice takvo da ih sprečava da putuju u Hag i da je stoga nepotrebno da optuženi putuje u Beograd da bi ih posetio.⁵ Veće je 4. jula 2007. odbilo zahtev optuženog za ponovno razmatranje ovog pitanja.⁶
3. Optuženi je 4. decembra 2007. podneo zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti ili humanitarnih razloga.⁷ Odlukom koju je donelo 7.

---

¹ Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, 5. decembar 2006.

² *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006.

³ Odluka po Lukićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. maj 2007., par. 13, 15.

⁴ Poverljivi obnovljeni zahtev Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 29. maj 2007.

⁵ Odluka po Lukićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 25. jun 2007, par. 6.

⁶ Odluka po Lukićevom zahtevu za preispitivanje odluke o privremenom puštanju na slobodu, 4. jul 2007, par. 6.

⁷ Poverljivi zahtev Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze iz razloga saosećajnosti, 4. decembar 2007.

decembra 2007., Veće je odbilo taj zahtev, napominjući da je optuženi bio privremeno pušten na slobodu tokom preptretresne faze postupka i da je bio pušten na slobodu tokom letnje pauze u julu 2006. i da je stoga imao adekvatne mogućnosti da se lično postara za rešavanje hitnih pitanja lične prirode. Veće je takođe obrazložilo da ne smatra da su se okolnosti tako bitno promenile da opravdavaju privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti ili humanitarnih razloga u tom trenutku.⁸ Veće je 12. decembra 2007. odbilo zahtev optuženog za ponovno razmatranje ovog pitanja.⁹ Ova odluka je potvrđena po žalbi.¹⁰

4. Veće je 13. juna 2008. odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu zbog činjenice da je on bio zasnovan na netačnim informacijama koje su predočene Veću.¹¹

5. Veće je 26. septembra 2008. odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti. Veće je konstatovalo da optuženi nije u dovoljnoj meri objasnio zašto sa porodicom u Srbiji ne može da se posavetuje u vezi s potrebama jednog bolesnog člana porodice i zašto njegova porodica u Srbiji nije u mogućnosti da se pozabavi pitanjima koja su činila osnov za taj zahtev. Usled toga, Veće se nije uverilo da su okolnosti bile teške i dovoljno ubedljive da opravdaju privremeno puštanje na slobodu.¹²

6. Veće je 31. oktobra 2008. odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga, pošto je zaključilo da optuženi nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju da zdravstveni problem iziskuje lečenje navedeno u Zahtevu. Veće je takođe izjavilo da mu nije predočeno dovoljno informacija da bi zaključilo da lokalno raspoloživa medicinska alternativa ne može adekvatno rešiti navodne bojazni optuženog u pogledu zdravlja.¹³

---

⁸ Odluka po Lukićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. decembar 2007. (javno s poverljivim dodatkom), par. 8.

⁹ Odluka po Lukićevom zahtevu za preispitivanje odbijanja zahteva za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 12. decembar 2007. (javno s poverljivim dodatkom).

¹⁰ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.4, Odluka po "Žalbi Sretena Lukića na osnovu pravila 116bis protiv odbijanja privremeno puštanje na slobodu od strane Pretresnog veća", 18. decembar 2007.

¹¹ Odluka po Lukićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 13. jun 2008.

¹² Odluka po Lukićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 26. septembar 2008.

¹³ Odluka po Lukićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 31. oktobar 2008, par. 21.

Merodavno pravo

7. Na osnovu pravila 65(A), optuženi nakon hapšenja ne može biti privremeno pušten na slobodu izuzev po nalogu veća. Shodno pravilu 65(B), Veće može da odobri privremeno puštanje na slobodu samo ako se uveri da će optuženi, ukoliko bude pušten na slobodu, pristupiti suđenju i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili drugo lice, nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten na slobodu pruži priliku da se izjasne.¹⁴ Ukoliko jedan od kriterijuma iz pravila 65(B) nije ispunjen, veće mora odbiti privremeno puštanje na slobodu i ne mora razmatrati druge uslove.¹⁵

8. Prilikom odlučivanja da li su uslovi iz pravila 65(B) ispunjeni, veće mora da razmotri sve relevantne faktore za koje bi se od sudskog veća koje postupa razumno očekivalo da ih pre donošenja odluke uzme u obzir. Ono zatim mora da navede obrazloženo mišljenje u kojem će navesti svoj stav o tim relevantnim faktorima.¹⁶ Koji su to relevantni faktori, kao i to koja težina će im se pridati zavisi od konkretnih okolnosti svakog predmeta.¹⁷ Ovo zbog toga što odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu sadrže mnogo činjenica i razmatraju se na pojedinačnoj osnovi u svetlu konkretnih prilika svakog optuženog.¹⁸ Veće je dužno da proceni ove prilike ne samo prema stanju u vreme donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu nego, u onoj meri u kojoj se to može predvideti, u vreme kada se očekuje povratak optuženog na Međunarodni sud.¹⁹

9. U pravilu 65(B), koje uređuje privremeno puštanje na slobodu tokom suđenja, uopšte se ne pominju razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi. Međutim, u praksi Međunarodnog suda je prihvaćeno da veća imaju određenu slobodu odlučivanja po zahtevima na osnovu

---

¹⁴ *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na odluku Pretresnog veća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006., par. 6.

¹⁵ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, Odluka po žalbi odbrane na Odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. april 2007, par. 6, 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

¹⁶ *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi kojom se odbija zahtev Johana Tarčulovskog za privremeno puštanje na slobodu, 4. oktobar 2005, par. 7.

pravila 65 ukoliko razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi mogu da dopuste privremeno puštanje na slobodu u nešto ograničenijem trajanju.²⁰

10. Žalbeno veće je nedavno ukinulo jednu odluku u predmetu *Prlić i drugi*, u kojoj je Pretresno veće odobrilo privremeno puštanje na slobodu petorice optuženih u tom postupku. Žalbeno veće je bilo mišljenja da je Veće u predmetu *Prlić i drugi* pogrešilo zato što nije dalo nikakvu naznaku o tome koliku je težinu pridalo opravdanjima za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz humanitarnih razloga. Žalbeno veće je takođe konstatovalo da razna opravdanja koja su navedena nisu bila u dovoljnoj meri ubedljiva, naročito u svetlu odluke na osnovu pravila 98bis, da bi opravdala opravdaju primenu diskrecionog ovlašćenja Pretresnog veća u prilog odobravanju privremenog puštanja optuženog na slobodu, bez davanja ikakve naznaku o tome koliku im je težinu pridalo. Ovo Veće ne tumači odluku u predmetu *Prlić i drugi* kao pravno rešenje *per se* prema kom se privremeno puštanje na slobodu mora uvek odbiti posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, pod uslovom da Veće razmotri i odvagane sve faktore koji su relevantni za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.²¹

11. Čak i posle toga, Žalbeno veće u predmetu *Prlić i drugi* je odredilo sledeći kriterijum za privremeno puštanje na slobodu:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbeno vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev

¹⁹ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

²⁰ Vidi Odluku po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007, par. 7–11; vidi takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva parastosu za brata i obeležavanja tradicionalnog perioda žalosti, 1. septembar 2006, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za privremeno puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maj 2006, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva parastosu za kćerku, 20. april 2006, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005, par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po molbi Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vrijeme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004, par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu, 19. april 2004, par. 8-12.

²¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008, par. 19–21.

za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo *ukoliko postoje uvjerljivi humanitarni razlozi ...* Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima ...²²

12. Žalbeno vijeće je prilikom procjene prilika optuženog pažljivo razmotrilo i primenilo celokupnu gorenavedenu sudsku praksu Žalbenog veća.

Diskusija

13. Veće je pažljivo razmotrilo sve argumente u vezi s ovim pitanjem, uzimajući u obzir sve relevantne faktore koji se tiču pitanja privremenog puštanja na slobodu.²³

14. Optuženi u Zahtevu traži da bude privremeno pušten na slobodu u Beograd, Republika Srbija (dalje u tekstu: Srbija), na period od najmanje 14 dana radi zdravstvene kontrole u vezi s operacijom kojoj je podvrgnut 2004. godine pre dovođenja na Međunarodni sud . Optuženi tvrdi da ovaj pregled treba da bude obavljen u ustanovi u kojoj je podvrgnut prvobitnoj proceduri.²⁴ Pored toga, optuženi izjavljuje da se tokom ranijih privremenih boravaka na slobodi pridržavao svih naloga Veća.²⁵ Optuženi takođe tvrdi da, pošto je dokazni postupak u predmetu okončan, bojazan Veća da će optuženi predstavljati opasnost za žrtve, svedoke ili druga lica više ne postoji.²⁶ Optuženi tvrdi da je Srbija obnovila svoje garancije u vezi s mogućnošću privremenog puštanja optuženog na slobodu.²⁷ Pretresno veće je primilo garancije Srbije kojima ona potvrđuje da će poštovati sve naloge Veća u vezi s privremenim puštanjem

²² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu" od 31. marta 2008.", 21. april 2008, par. 17 (fusnota izostavljena) (naglasak dodat); *ali vidi i Tužilac protiv Prlića i drugih*, Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na odluku po zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu, donesene 14. aprila 2008, 23. april 2008, par. 15.

²³ Zahtev, par. 10–12.

²⁴ Zahtev, par. 2-9.

²⁵ Zahtev, par. 11.

²⁶ Zahtev, par. 10.

²⁷ Zahtev, par. 11.

optuženog na slobodu.²⁸ Holandija, kao zemlja domaćin, izjavila da je nema nikakvog prigovora na privremeno puštanje optuženog na slobodu.²⁹

15. Tužilaštvo se protivi Zahtevu, tvrdeći da optuženi nije ispunio obavezu da pokaže da će se vratiti za izricanje presude. Tužilaštvo dalje tvrdi da, u ovoj kasnoj fazi postupka, postoji znatan rizik od bekstva optuženog i da se on u svom zahtevu nije izjasnio o tom riziku. Tužilaštvo takođe tvrdi da optuženi nije u dovoljnoj meri pokazao da postoje ubedljive okolnosti koje bi išle u prilog odobravanju privremenog puštanja na slobodu iz razloga saosećajnosti. Tužilaštvo naglašava da optuženi nije dostavio odgovarajuću dokumentaciju kako bi pokazao zašto njegovo oboljenje ne može biti lečeno u Hagu. Pored toga, tužilaštvo primećuje da je obrazloženje zahteva za pravno sredstvo moralo već više meseci, ako ne i godina, da bude poznato optuženom i da ga je trebalo ranije izneti. Najzad, ukoliko Zahtev bude odobren, tužilaštvo traži od Veća da odloži izvršenje te odluke.³⁰

16. Službeni lekar Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) je 10. decembra 2008. podneo medicinski izveštaj o zdravstvenom stanju optuženog, odgovarajući na zahtev Veća.³¹ Službeni lekar u ovom izveštaju odgovara na pet pitanja koja mu je Veće postavilo u vezi s argumentima koje je optuženi izneo u Zahtevu. Iz tog izveštaja jasno proizlazi da se optuženom pruža odgovarajuća nega u PJUN i da njegove tvrdnje o potrebi lečenja u Beogradu nisu utemeljene.³² Veće se stoga nije uverilo da su okolnosti koje su iznete u Zahtevu teške i dovoljno ubedljive da opravdaju privremeno puštanje na slobodu u ovom trenutku.

17. U svetlu gorenavedenog zaključka, nema potrebe da Veće razmatra argumente optuženog u vezi s kriterijumima koji moraju biti ispunjeni u skladu s pravilom 65(B).

18. U poverljivoj "Dopuni obnovljenog zahteva za privremeno puštanje na slobodu: dostava lekarskog uverenja", zavedenoj 10. decembra 2008., optuženi traži da se kopije

---

²⁸ Poverljivi zahtev Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. oktobar 2008, dokazni predmet B. Ove garancije su date prilikom podnošenja poslednjeg zahteva za privremeno puštanje na slobodu.

²⁹ Dopis holandskog Ministarstva spoljnih poslova, 9. decembar 2008.

³⁰ Odgovor tužilaštva na Zahtev Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 5. decembar 2008, par. 2-5.

³¹ Nalog na osnovu pravila 74bis, 5. decembar 2008.

³² Poverljivi i *ex parte* Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi sa zdravstvenim stanjem optuženog Sretena Lukića, 10. decembar 2008.

konkretnih medicinskih dokumenata dostave njemu i Veću. Veće smatra da su mu dostavom medicinskog izveštaja službenog lekara PJUN predočene dovoljne informacije da odluči po Zahtevu. Međutim, Veće ipak smatra primerenim da zatraži od Sekretarijata da ove informacije prosledi optuženom.

Dispozitiv

19. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim ODBIJA Zahtev.

20. Ovim se od sekretara TRAŽI da obezbedi prosleđivanje optuženom kopija konkretnih medicinskih dokumenata navedenih u poverljivoj "Dopuni obnovljenog zahteva za privremeno puštanje na slobodu: dostava lekarskog uverenja", zavedenoj 10. decembra 2008.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 12. decembra 2008.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]